

DOKTOR HONORIS CAUSA UNIwersytetu ZIELONOGÓRSKIEGO

Prof. dr hab. inż Tadeusz Kuczyński
Rektor Uniwersytetu Zielonogorskiego

*Szanowni Panowie Profesorowie!
Szanowni Państwo!*

Dzisiejszy dzień jest wyjątkowy dla całej naszej społeczności akademickiej. Co więcej, to już drugi taki dzień na przestrzeni ostatniego miesiąca.

Blisko miesiąc temu mieliśmy zaszczyt przyznawać tytuł doktora honoris causa najbardziej, obok Fryderyka Chopina, znanemu na świecie polskiemu kompozytorowi, Maestro Krzysztofowi Pendereckiemu.

W dniu dzisiejszym tytuł ten przyznajemy aż dwóm światowej sławy astronomom. Profesorowi Wojciechowi Dziembowskiemu z Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego oraz profesorowi Richardowi Wielebinskiemu, emerytowanemu wieloletniemu dyrektorowi Instytutu Maxa Plancka w Bonn, a urodzonemu w Polsce w miejscowości Pleszew.

Swoją aktywnością naukową Panowie Profesorowie świetnie się uzupełniają. Profesor Dziembowski skoncentrował się na teorii, Profesor Wielebinski całe swoje dorosłe życie poświęcił obserwacjom kosmosu.

Nie będę opowiadał historii życia, ani wymieniał zasług Panów Profesorów. Za chwilę zrobi to wnioskodawca honorowych przewodów doktorskich - dziekan Wydziału Fizyki i Astronomii, profesor Giorgi Melikidze.

To, co łączy obu Panów Profesorów, to okazywana przez

całe życie wielka i przejawiająca się w wielu obszarach przychylność dla tworzącego się w naszym ośrodku akademickim, a później szybko rozwijającego, środowiska zielonogórskich astronomów.

Pan Profesor Wojciech Dziembowski był jego troskliwym mentorem i protektorem od samego początku. Uczestniczył w procesach uzyskiwania pierwszych stopni i tytułów naukowych zielonogórskich astronomów, pomagając w otwarciu przewodów lub pisząc recenzje dorobku naukowego kandydatów. Wspieranie rozwoju kadr oraz udział w wielu konferencjach i seminariach organizowanych między innymi przez Wydział Fizyki i Astronomii, to tylko wybrane przykłady Jego aktywności. Zawsze wierzył, że garstka entuzjastów osiągnie sukces i zielonogórska astronomia zajmie poczesne miejsce na naukowej mapie Polski. Jego moralne wsparcie było bardzo ważnym źródłem energii niezbędnej podczas budowy, praktycznie od podstaw, nowego ośrodka astronomicznego. Obecnie ten ośrodek posiada pełnię uprawnień akademickich, w wielkim stopniu właśnie dzięki wsparciu prof. Wojciecha Dziembowskiego. Pięknie Panu Profesorowi za to, jakże ważne dla nas, wsparcie dziękujemy.

Ogromne są zasługi Profesora Richarda Wielebinskiego dla naszej astronomii. Na staże naukowe w Max-Planck Institut für Radioastronomie w Bonn, którym kierował w latach 1969-2004 prof. R. Wielebinski wielokrotnie zapraszał naszych pracowników: Janusza Gila, Jarostawa Kijaka, Wojciecha Lewandowskiego i Olafa Marona. Profesor pomagał także wyposażać nasz ośrodek akademicki w sprzęt elektroniczny, komputery, książki i publikacje naukowe.

Profesora Wielebńskiego traktujemy jako ojca chrzestnego zielonogórskiej radioastronomii, znanej w świecie ze swoich badań nad pulsarami. Bardzo dziękujemy Panie Profesorze. Zawsze o tym będziemy pamiętać.

To dzięki wybitnym jednostkom nauka stale się rozwija, co w efekcie przekłada się na zmianę naszej rzeczywistości. Granice poznania są coraz dalej przesuwane. Dlatego dla społeczności akademickiej to wielki zaszczyt i honor, iż wybitne Osobistości polskiej i światowej nauki możemy wyróżnić tytułem doktora honoris causa zielonogórskiej uczelni.

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego podczas swego posiedzenia w dniu 4 czerwca 2014 r. podjął uchwałę o nadaniu tytułów doktora honoris causa wybitnym astrofizykom prof. Wojciechowi Andrzejowi Dziembowskiemu oraz prof. Richardowi Wielebowskiemu.

O przedstawienie sylwetek obu Profesorów oraz procedury nadania tytułów doktorów honoris causa przez Wydział, proszę dziekana Wydziału Fizyki i Astronomii, Pana Profesora Giorgi Melikidze.

Prof. dr hab. Giorgi Melikidze

Dziekan Wydziału Fizyki i Astronomii

*Magnificencjo Rektorze,
Wysoki Senacie,
Wielce Czcigodni Doktorzy Honoris Causa,
Dostojni Goście!*

Jako dziekanowi Wydziału Fizyki i Astronomii, który wystąpił z wnioskami inicjującymi postępowania o nadanie Profesorowi Wielebowskiemu i Profesorowi Dziembowskiemu tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego, przysługuje mi w dniu dzisiejszym prawo i zaszczyt złożenia podziękowań.

Dziękuję zatem Wysokiemu Senatowi za to, że nadał tytuły doktora honoris causa naszym doktorantom. Dziękuję Jego Magnificencji Rektorowi Uniwersytetu Zielonogórskiego Profesorowi Tadeuszowi Kuczyńskiemu za to, że dzisiejszej uroczystości patronuje, reprezentując godność i władzę naszej Uczelni.

Dziękuję również Profesorowi Januszowi Gilowi, promotorowi przewodu Profesora Wielebńskiego oraz Profeso-

rowi Andrzejowi Maciejewskiemu, promotorowi przewodu Profesora Dziembowskiego.

Dzisiejsza uroczystość jest wyjątkowa dla naszego Wydziału, ponieważ jest to nasze pierwsze doświadczenie w tej dziedzinie. Po otrzymaniu prawa nadawania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk fizycznych, w dyscyplinie astronomia, Rada Naukowa na posiedzeniu 19 listopada 2013 roku, postanowiła wystąpić do Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z wnioskiem o nadanie tytułów doktora honoris causa dwóm wybitnym naukowcom i wspaniałym osobom, szczególnie zasłużonym dla zielonogórskich astronomów - profesorowi doktorowi Richardowi Wielebowskiemu oraz profesorowi doktorowi habilitowanemu Wojciechowi Dziembowskiemu. Jednocześnie Rada Naukowa Wydziału powierzyła obowiązki Promotorów Profesorowi Januszowi Gilowi oraz Profesorowi Andrzejowi Maciejewskiemu.

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na posiedzeniu 29 stycznia 2014 roku przyjął uchwałę o wszczęciu postępowania oraz wystąpił do Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu o zaopiniowanie dorobku naukowego i zasług Profesora Wielebńskiego. W tym samym dniu Senat wystąpił do Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu Jagiellońskiego z prośbą o zaopiniowanie osiągnięć Profesora Dziembowskiego.

Chciałbym serdecznie podziękować Profesorowi Andrzejowi Kusowi z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oraz Profesorowi Markowi Urbanikowi z Uniwersytetu Jagiellońskiego za przygotowanie szczególnych opinii w sprawie postępowania dla Profesora Wielebńskiego. Pozwolę sobie przedstawić krótkie wyciągi z otrzymanych recenzji.

Profesor Kus pisze: „W podsumowaniu pragnę podkreślić, że prof. Richard Wielebński jest uczonym światowego formatu - jednym z najwybitniejszych astronomów na świecie. Jest pomysłodawcą i realizatorem wielu unikatowych programów badawczych, twórcą nowych metod obserwacyjnych i metod przetwarzania danych, a także pomysłodawcą i projektantem nowej generacji instrumentów badawczych. Można śmiało powiedzieć, że miał ogromny wpływ na rozwój badań astronomicznych na przestrzeni ostatnich 50 lat.

Nie ulega dla mnie wątpliwości, że sylwetka naukowa, dorobek naukowy i zasługi dla astronomii polskiej w pełni uzasadniają wniosek o nadanie mu zaszczytnego tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego. Będzie to stosownym wyrazem uznania Jego znakomitego wkładu w rozwój ośrodka astronomicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego.”

Natomiast Profesor Urbanik pisze: „Jest dla mnie oczywiste, że zasługi Profesora Wielebńskiego dla rozwoju polskiej radioastronomii, w tym dla ośrodka astronomicznego w Uniwersytecie Zielonogórskim, bezdyskusyjnie zasługują na uhonorowanie go doktorem honoris causa tej Uczelni. Uważam, że Profesor Richard Wielebński w pełni zasługuje na taką godność.”

Jestem również niezmiernie wdzięczny Profesorowi Michałowi Tomczakowi z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Profesorowi Stanisławowi Zoli z Uniwersytetu Jagiellońskiego za przygotowanie opinii w sprawie postępowania dla Profesora Dziembowskiego. Oto krótkie wyciągi z recenzji.

Profesor Tomczak pisze: „... warto w tym miejscu przywołać trzy fundamentalne prace zawierające podstawy teorii nieradialnych pulsacji gwiazd, które prof. Dziembowski